

Drodzy rodzice, dziadkowie, opiekunowie,

zapraszamy Was serdecznie do wybrania się na rodzinny spacer po Warszawie! Pomogą w tym spacerowniki „Czytamy miasto”, czyli propozycje na mikrowycieczki tropem niezwykłych miejsc i historii związanych z naszym miastem. Powstały one z myślą o dzieciach w wieku 5-9 lat, ale jesteśmy pewne, że również starsi i młodszy członkowie Waszych rodzin znajdą w nich coś ciekawego i dowiedzą się z nich czegoś nowego o Warszawie.

Odkryjecie wraz z nami piękne zabytkowe kamienice, będziecie uważniej przyglądać się pomnikom, zwiedzać tajemnicze skwerki, podziwiać murale, szukać pamiątek po nieistniejących już budynkach czy obiektach – a dzięki temu będziecie poznawać fenomen Warszawy i jej bogatą historię.

Proponujemy sześć tras spacerowych: po Kamionku, Starej Pradze, Starym Mokotowie, okolicach ulicy Chłodnej, Krakowskiego Przedmieścia oraz Alej Ujazdowskich. Są one opisane na kartach edukacyjnych. Na każdej z nich znajdziecie mapkę danej okolicy oraz opis wybranych miejsc na trasie wraz z propozycjami zadań i zabaw dla dzieci i całej rodziny (do wykonania zarówno podczas spaceru, jak i po powrocie do domu).

Będzie nam miło, jeśli zdecydujecie się wybrać z dziećmi na spacer szlakiem spacerowników, które dla Was przygotowaliśmy.

Poniżej znajdziecie kilka dodatkowych informacji i inspiracji na temat tego, jak korzystać z naszych kart i jak przygotować się do spaceru.

KIEDY SPACEROWAĆ?

Kiedy tylko znajdziecie na to czas i ochotę. Nasze spacerowanie mogą być fajnym pomysłem na spędzenie rodzinnego weekendu, czy zwyczajnego popołudnia czy przedpołudnia. Trasy zostały przygotowane w taki sposób, że można nimi przejść w wybranym przez Was czasie, o dowolnej porze. Zachęcamy do odbywania spacerów zwłaszcza jesienią i zimą, kiedy oferta atrakcji i imprez w mieście jest mocno ograniczona. Miejsca, o których my piszemy, dostępne są bezterminowo. :)

Warto jednak wybrać się na spacerowanie za dnia – po zmroku znacznie trudniej będzie odnaleźć i podziwiać opisane przez nas miejsca na trasach czy dostrzec niektóre szczegóły architektoniczne, o które pytamy w zadaniach.

Na kartach proponujemy – najdogodniejszą w naszej ocenie – kolejność odwiedzania miejsc i kierunek pokonywania danej trasy, ale to też jest dowolne. Możecie zacząć od końca lub środka, nie musicie też pokonać całej proponowanej trasy. To, jak wyglądać będzie dany spacer, zależy tylko od Was. Jedynie spacer na Starej Pradze, zaprojektowany jest jako mini gra miejska, podczas której odwiedzając kolejne miejsca, odkrywa się litery hasła. Warto więc zaliczyć je wszystkie (ale i ten spacer można robić na raty i nie ma znaczenia, w jakiej kolejności będziecie odwiedzać punkty na trasie).

JAK SIĘ PRZYGOTOWAĆ?

Przed spacerem wydrukujcie kartę z mapą i opisem okolic, do których się wybieracie. Przystudujcie trasę, omówcie ją z dziećmi. Dobrze jest stworzyć wokół wycieczki fajną opowieść – o odkrywaniu tajemnic, szukaniu ukrytych miejsc czy rozwiązywaniu zadań. Poszukajcie wspólnie z dziećmi psa Warsika, który spaceruje po Warszawie na każdej z naszych kart (a na niektórych z nich naprawdę dobrze się schował). :)

Najlepiej, gdyby każde dziecko miało swoją wydrukowaną kartę – niektóre zadania polegają na dorysowaniu czy pokolorowaniu czegoś na karcie albo na odkrywaniu haseł (w przypadku spacerownika po Starej Pradze, która jest zaprojektowana jako gra miejska). Na spacerze bardzo przydadzą się ołówek i kredki.

Opcjonalnie możecie zabrać ze sobą również lornetkę do obserwacji szczegółów na budynkach oraz aparat fotograficzny do robienia fotorelacji ze spaceru.

Wyznajemy zasadę, że nie ma złej pogody na spacer, mogą być tylko nieodpowiednie ubrania. Przyda się strój dostosowany do pogody, a także wygodne buty – do pokonania proponujemy dystanse ok. 1-2 kilometrów.

Warto mieć ze sobą coś do picia i jedzenia. Na każdej trasie na pewno znajdziecie dogodne miejsca na odpoczynek i przekąskę (takie jak parki, skwery, placyki). Na pewno wiecie z doświadczenia, że czas na mały piknik to miłe urozmaicenie każdej rodzinnej wycieczki. Proponujemy następujące miejsca na krótką przerwę w spacerze:

- trasa „Aleje Ujazdowskie: Park Ujazdowski, Łazienki Królewskie
- trasa „Kamionek”: Park Skaryszewski
- trasa „Stara Praga: Plac Konesera, przerwa na pyzy ze słoika w „Pyzy, Flaki gorące”
- trasa „Stary Mokotów”: skwer Tarasa Szewczenki, Park Morskie Oko, Park Szustra
- trasa „Krakowskie Przedmieście”: ławeczki na skwerze ks. J. Twardowskiego
- trasa „Wola”: ławeczki na skwerze ks. J. Popiełuszki

JAK WSPIERAĆ DZIECI PODCZAS SPACERU?

Nasze spacerowniki zostały stworzone przez osoby zajmujące się oprowadzaniem dzieci po Warszawie, ale dla Waszych dzieci to Wy jesteście najlepszymi przewodnikami. Tego typu spacery są doskonałą okazją do pokazania dzieciom Warszawy, jaką pamiętacie z własnego dzieciństwa (jeśli w niej mieszkaliście lub ją odwiedzaliście) oraz dzielenia się swoimi wspomnieniami związanymi z danym miejscem.

Na naszych kartach opowiadamy często o Warszawie sprzed lat, nawiązujemy do historii danych miejsc czy obiektów. Z uwagi na wiek głównych odbiorców naszych spacerowników, staraliśmy się nie poruszać trudnych tematów i unikać wyszukanych sformułowań, ale niektóre zagadnienia mogą okazać się dla dzieci niezrozumiałe, a pewne słowa – nieznane. Bądźcie gotowi na wiele pytań! :) Nasze opisy są również stosunkowo krótkie i na pewno nie wyczerpują tematu – mają na celu zainteresowanie danym miejscem czy historią. Dla młodszych dzieci będą one wystarczające, dla starszych i bardziej dociekliwych – na pewno wymagać będą uzupełnienia. Zachęcamy do głębszego poznawania historii tych miejsc wspólnie z dziećmi. Pomogą w tym książki, które wymieniamy poniżej.

Na naszych kartach proponujemy też wiele zabaw czy zadań do wykonania w domu, takich jak stworzenie kapsuły czasu, wysłanie listu do kogoś bliskiego, stworzenie kolorowej mozaiki czy zorganizowanie seansu starych filmów. Byłoby wspaniale, gdyby te aktywności stały się udziałem całej rodziny. :)

Życzymy Wam udanych spacerów i wspaniałej zabawy!

Autorki projektu

DOBRE KSIĄŻKI DLA DZIECI O WARSZAWIE:

Bertrand F., Leblond M., *Warszawa Piżamorama*, Wydawnictwo Wytwórnia 2020

Bulikowska M., *Mała książka o gwarze warszawskiej*, Wydawnictwo Babaryba 2013

Nahajska A., *To jest Warszawa*, ALC Marketing 2017

Oklejak M., *Jestem miasto Warszawa*, Wydawnictwo Wilga 2012.

Pawlińska A., *Król, muzy i pomarańcze*, Wydawnictwo Dwie Siostry 2015

Ruszkowska M., *Warszawiacy*, Wydawnictwo Dwie Siostry 2018

Spingardi M., Oklejak M., *Warszawa dla młodych podróżników*, ExpressMap 2019

Zajda A., Palińska A., Zaccaria Z., *Muzeum zachwyków. Malarski przewodnik po Łazienkach Królewskich*, Muzeum Łazienki Królewskie 2020